

ZAKLJUČNO POROČILO
O REZULTATIH OPRAVLJENEGA RAZISKOVALNEGA DELA
NA PROJEKTU V OKVIRU CILJNEGA RAZISKOVALNEGA
PROGRAMA (CRP) »KONKURENČNOST SLOVENIJE 2006 – 2013«

I. Predstavitev osnovnih podatkov raziskovalnega projekta

1. Naziv težišča v okviru CRP:

1. KONKURENČNO GOSPODARSTVO IN HITREJŠA RAST

2. Šifra projekta:

CRP-V2-0217

3. Naslov projekta

3.1. Naslov projekta v slovenskem jeziku:

DIZZIS – Razvoj digitalne zbirke znanstveno-raziskovalnih in strokovnih publikacij

3.2. Naslov projekta v angleškem jeziku:

DIZZIS – Development of the Digital Collection of Scientific and Research Publications

4. Ključne besede projekta

4.1. Ključne besede projekta v slovenskem jeziku:

digitalne zbirke; digitalni arhivi; digitalizacija; znanstvene publikacije; strokovne publikacije; Slovenija; Digitalna knjižnica Slovenije

4.2. Ključne besede projekta v angleškem jeziku:

digital collections; digital archives; digitization; scientific publications; research publications; Slovenia; Slovenian Digital Library

5. Naziv nosilne raziskovalne organizacije:

0619 – Narodna in univerzitetna knjižnica

5.1. Seznam sodelujočih raziskovalnih organizacij (RO):

0510 Univerza v Ljubljani (LIU)

6. Sofinancer/sofinancerji:

Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS
Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

7. Šifra ter ime in priimek vodje projekta:

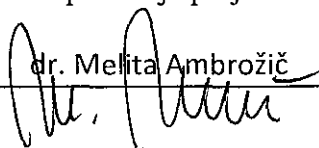
07152

Melita Ambrožič

Datum: 30.9.2008

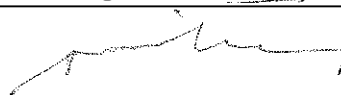
Podpis vodje projekta:

dr. Melita Ambrožič

Podpis in žig izvajalca:

mag. Lenart Šetinc

II. Vsebinska struktura zaključnega poročila o rezultatih raziskovalnega projekta v okviru CRP

1. Cilji projekta:

1.1. Ali so bili cilji projekta doseženi?

- a) v celoti*
 b) delno
 c) ne

Če b) in c), je potrebna utemeljitev.

* Razlogi, da projektne naloge niso uresničene v celoti, ampak se njihova uresničitve zamakne na december 2008 so:

- avtorskopravna vprašanja pri pridobivanju gradiv in vrstah njihove dostopnosti;
- zahtevnost izgradnje in vzpostavitve spletnega multimedijskega portala.

1.2. Ali so se cilji projekta med raziskavo spremenili?

- a) da
 b) ne

Če so se, je potrebna utemeljitev:

2. Vsebinsko poročilo o realizaciji predloženega programa dela¹:

*Projekt DIZZIS – Razvoj digitalne zbirke znanstveno-raziskovalnih in strokovnih publikacij je potekal v obdobju 1. oktober 2006 – 31. september 2008. Projektne naloge so bile ustrezno umeščene v izvajanje projekta izgradnje Digitalne knjižnice Slovenije, ki je sofinanciran iz različnih domačih in evropskih virov. Gradnja Digitalne knjižnice Slovenije poteka v skladu s strateškimi cilji in strategijami, sprejetimi za obdobje 2007-2010 (Strategija razvoja Digitalne knjižnice Slovenije: 2007-2010). Projekt DIZZIS je bil usmerjen na problematiko izgradnje digitalnih zbirk celotnih besedil znanstvenih in strokovnih publikacij ter digitalnih zbirk gradiv, ki imajo multimedijski značaj. Modeli reševanja posameznih vprašanj so bili oblikovani ali preizkušeni v postopku zasnove, oblikovanja, dopolnjevanja, zagotavljanja dostopnosti in pogojev za trajno ohranjanje gradiv v digitalni zbirki *visokošolskih del*, vprašanja izgradnje digitalnih zbirk multimedijskih gradiv pa na osnovi zasnove multimedijske digitalne zbirke *Jurij Vega* ter na dopolnjevanju že obstoječih zbirk t. i. neknjižnega gradiva.

Namen projekta

- vzpostavitev osnovnih pogojev za oblikovanje digitalne zbirke (zbirk) slovenskih znanstveno-raziskovalnih in strokovnih publikacij,
- omogočiti znanstveni, strokovni in akademski javnosti dostop do celotnih besedil in drugih multimedijskih vsebin prek portala Digitalne knjižnice Slovenije – dLib.si,
- omogočiti znanstveni, strokovni in akademski javnosti dostop do strokovnih in znanstvenih vsebin, s ciljem širjenja znanja in dosežkov prek sodobnih informacijskih poti (dLib.si),
- omogočiti najširšemu krogu končnih uporabnikov dostop do učnih gradiv z oddaljenim dostopom,
- trajno ohranjanje vsebin digitalne zbirke (zbirk) slovenskih znanstveno-raziskovalnih in strokovnih publikacij (vključno z avdio in video vsebinami) za prihodnje rodove v nacionalnem digitalnem arhivu,
- v celotnih besedilih v digitalno zbirko (zbirke) vključiti izvorno digitalna in digitalizirana znanstveno-raziskovalna poročila, članke slovenskih raziskovalcev, magistrske naloge in doktorske disertacije podiplomskih študentov slovenskih univerz ter znanstvene in strokovne serijske ter monografske publikacije, ki jih sofinancira država,
- vključiti tudi izvorno digitalne in digitalizirane multimedijske znanstvene in strokovne vsebine, s ciljem priprave interaktivnih video izobraževalnih vsebin dostopnih prek spleta.

Cilji projekta

- izgradnja zaupanja vrednega digitalnega arhiva (repozitorija), s ciljem trajnega ohranjanja digitalnih vsebin znanstveno-raziskovalne produkcije slovenskih znanstvenih delavcev oziroma raziskovalcev;

¹ Potrebno je napisati vsebinsko raziskovalno poročilo, kjer mora biti na kratko predstavljen program dela z raziskovalno hipotezo in metodološko-teoretičen opis raziskovanja pri njenem preverjanju ali zavračanju vključno s pridobljenimi rezultati projekta.

- razvoj mreže institucij ponudnikov digitalnih vsebin, ki bodo z upoštevanjem slovenskih in mednarodnih smernic ter standardov za kreiranje in digitalizacijo multimedijskih vsebin, sodelovali pri izgradnji digitalnega arhiva (repozitorija);
- priprava strategije za digitalizacijo znanstveno-raziskovalnih (multimedijskih) vsebin;
- vzpostavitev pilotne tehnologije in organizacije za digitalizacijo znanstveno-raziskovalnih multimedijskih vsebin;
- proučitev metod povezovanja digitalnih vsebin z bazo SICRIS;
- proučitev in izdelava pravnega okvira za reševanje avtorskih vprašanj;
- zagotavljanje dostopa do digitalnih vsebin prek portala dLib.si.

Pričakovani rezultati

- prost dostop do znanstvene in strokovne produkcije slovenskih znanstvenih delavcev oziroma raziskovalcev;
- hitrejšo razširjanje znanstvenih in strokovnih informacij;
- pregled nad slovensko znanstveno-raziskovalno produkcijo znanstvenih delavcev oziroma raziskovalcev;
- večanje uporabe rezultatov znanstveno-raziskovalnega dela;
- večja transparentnost in prepoznavnost slovenske znanstvene in strokovne produkcije;
- trajno ohranjanje slovenskih znanstvenih dosežkov kot slovenske kulturne dediščine;
- možnost gradnje učnih multimedijskih vsebin za končne uporabnike.

Metodologija dela v okviru projekta

- Projekt je temeljil na interdisciplinarnem raziskovanju na področjih bibliotekarske in informacijske znanosti ter računalništva / informatike. Obravnavani so bili tehnični vidiki, kot so razvoj sistema in infrastrukture za digitalizacijo, shranjevanje in trajno ohranjanje digitalnih vsebin. Pri vzpostavljanju digitalnega arhiva v NUK so bile upoštevane mednarodne izkušnje, standardi in priporočila ter izkušnje drugih držav. Uporabljene so bile različne metode, kot so sistemska analiza, analiza stanja in primerjalna analiza. Na osnovi primerjalne analize različnih rešitev so bile oziroma se pripravljajo smernice in priporočila za oblikovanje, prenos, hranjenje in dostopnost digitalnih vsebin. Izdelan je bil model delovanja sistema in definiran protokol za sodelovanje ponudnikov digitalnih vsebin.
- Pri pridobivanju digitalnih vsebin in gradnji digitalnih zbirk gradiv, ki nastajajo v okviru znanstveno-raziskovalne dejavnosti univerz, je v projektu sodelovala Univerza v Ljubljani, ki bo tudi sicer vključena v pripravo smernic, navodil in priporočil za pripravo in zbiranje digitalnih gradiv ter zagotavljanje njihove dostopnosti. Sodelovanje z visokoškolskimi zavodi pri izgradnji digitalne zbirke visokoškolskih del je omogočilo oblikovanje modela sodelovanja s ponudniki digitalnih vsebin s področja visokega šolstva.

Projektne naloge

- **Analiza stanja:** pregled stanja obstoječih digitalnih zbirk znanstveno-

raziskovalnih in strokovnih publikacij v Sloveniji (graditelj, standardi, vsebina, obseg, dostopnost, ohranjanje itd.).

- **Opredelitev prioritet pri zbiranju gradiv:** postavitve kriterijev za izbiro gradiv (digitalno nastalih gradiv oziroma gradiv na analognih nosilcih za digitalizacijo), izgradnjo digitalnih zbirk in njihovo dopolnjevanje.
- **Analiza metod in načinov dostopa do vsebin v digitalnem arhivu:** preučitev teoretičnih virov in praktičnih primerov obstoječih digitalnih arhivov (prost dostop, prost dostop z omejitvami, plačljiv dostop ipd.; spletni dostop, distribuiran dostop; dostop z vidika uporabnika, administratorja, bibliotekarja itd.).
- **Analiza in izbira primernih standardov in priporočil za trajno ohranjanje digitalnih vsebin:** preučitev teoretičnih virov in praktičnih primerov obstoječih digitalnih arhivov.
- **Opredelitev procesov za oddajo in sprejem izvorno digitalnih vsebin:** razvoj orodja za oddajanje digitalnih gradiv z metapodatki s strani njihovih ponudnikov ter sprejem in varno arhiviranje na strani prejemnika (NUK).
- **Priprava modela sodelovanja ponudnikov digitalnih vsebin pri izgradnji digitalnih zbirk:** opredelitev vrste ponudnikov (posamezniki, uredništva, organizacije itd.) in načinov sodelovanja oziroma komuniciranja z dobavitelji digitalnih vsebin.
- **Preučitev možnosti povezovanja metapodatkov digitalnih vsebin z bibliografsko bazo (SICRIS):** izbor ustreznega lokalnega identifikatorja, ki bo omogočal povezljivost z bibliografskimi bazami.
- **Analiza predpisov in obstoječih načinov reševanja avtorskopравnih vprašanj:** analiza evropskih in slovenskih predpisov o avtorski pravici in vprašanje njihove aplikacije v prakso (pravica reproduciranja, dostop in uporaba gradiva – pravica dajanja na voljo javnosti).
- **Izgradnja digitalnih zbirk:** vzpostavljanje novih zbirk znanstvenih in strokovnih publikacij in dopolnjevanje obstoječih.
- **Vključevanje digitalnih zbirk v portal dLib.si:** zagotavljanje dostopa do digitalnih zbirk prek enotnega vmesnika (portal dLib.si).
- **Končno poročilo projekta:** pregled in ocena opravljenega dela ter izhodišča za nadaljnje delo.

***Celotno poročilo o realizaciji projekta je priloženo dokumentaciji.**

3. Izkoriščanje dobljenih rezultatov:

3.1. Kakšen je potencialni pomen² rezultatov vašega raziskovalnega projekta za:

- a) odkritje novih znanstvenih spoznanj;
- b) izpopolnitev oziroma razširitev metodološkega instrumentarija;
- c) razvoj svojega temeljnega raziskovanja;
- d) razvoj drugih temeljnih znanosti;
- e) **razvoj novih tehnologij in drugih razvojnih raziskav.**

3.2. Označite s katerimi družbeno-ekonomskimi cilji (po metodologiji OECD-ja) sovpadajo rezultati vašega raziskovalnega projekta:

- a) razvoj kmetijstva, gozdarstva in ribolova - Vključuje RR, ki je v osnovi namenjen razvoju in podpori teh dejavnosti;
- b) pospeševanje industrijskega razvoja - vključuje RR, ki v osnovi podpira razvoj industrije, vključno s proizvodnjo, gradbeništvom, prodajo na debelo in drobno, restavracijami in hoteli, bančništvom, zavarovalnicami in drugimi gospodarskimi dejavnostmi;
- c) proizvodnja in racionalna izraba energije - vključuje RR-dejavnosti, ki so v funkciji dobave, proizvodnje, hranjenja in distribucije vseh oblik energije. V to skupino je treba vključiti tudi RR vodnih virov in nuklearne energije;
- d) razvoj infrastrukture - Ta skupina vključuje dve podskupini:
 - transport in telekomunikacije - Vključen je RR, ki je usmerjen v izboljšavo in povečanje varnosti prometnih sistemov, vključno z varnostjo v prometu;
 - prostorsko planiranje mest in podeželja - Vključen je RR, ki se nanaša na skupno načrtovanje mest in podeželja, boljše pogoje bivanja in izboljšave v okolju;
- e) nadzor in skrb za okolje - Vključuje RR, ki je usmerjen v ohranjanje fizičnega okolja. Zajema onesnaževanje zraka, voda, zemlje in spodnjih slojev, onesnaženje zaradi hrupa, odlaganja trdnih odpadkov in sevanja. Razdeljen je v dve skupini:
- f) zdravstveno varstvo (z izjemo onesnaževanja) - Vključuje RR - programe, ki so usmerjeni v varstvo in izboljšanje človekovega zdravja;
- g) **družbeni razvoj in storitve - Vključuje RR, ki se nanaša na družbene in kulturne probleme;**
- h) **splošni napredek znanja - Ta skupina zajema RR, ki prispeva k splošnemu napredku znanja in ga ne moremo pripisati določenim ciljem;**
- i) obramba - Vključuje RR, ki se v osnovi izvaja v vojaške namene, ne glede na njegovo vsebino, ali na možnost posredne civilne uporabe. Vključuje tudi varstvo (obrambo) pred naravnimi nesrečami.

² Označite lahko več odgovorov.

3.3. Kateri so **neposredni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

- Pridobljeni podatki o številu magistrskih in doktorskih del, na podlagi opravljenih analiz stanja.
- Rešitev prenosa materialnih avtorskih pravic avtorja visokošolskega dela s pogodbenimi obrazci na portal Digitalne knjižnice Slovenije – dLib.si.
- Izgradnja digitalnega arhiva testne zbirke Visokošolska dela v programski opremi Fedora.
- Izgradnja digitalne zbirke znanstveno-raziskovalnih in strokovnih del in prosti dostop do elektronskih izvodov le-teh.
- Priprava modela in gradiv za izgradnjo multimedijske zbirke Jurija Vege.
- Priprava tehničnih pogojev za vzpostavitev digitalne zbirke končnih raziskovalnih poročil.

3.4. Kakšni so lahko **dolgoročni rezultati** vašega raziskovalnega projekta glede na zgoraj označen potencialni pomen in razvojne cilje?

- Priprava izhodišč za dopolnitev pravilnikov visokošolskih zavodov o pripravi in oddaji visokošolskih del ter končnih raziskovalnih poročil kot obvezni elektronski izvod NUK.
- Izgradnja nacionalnega digitalnega arhiva elektronskih publikacij, temelječega na programski opremi Fedora, za primerno trajno hranjenje pisne kulturne dediščine raziskovalnega področja.
- Dogovori z visokoškolskimi zavodi o nadaljnjem sodelovanju in oddajanju visokošolskih del za objavo na dLib.si.
- Dogovori o sodelovanju z Javno agencijo za raziskovalno dejavnost RS o pridobivanju končnih raziskovalnih poročil, za vzpostavitev njihove zbirke na portalu dLib.si.

3.5. Kje obstaja verjetnost, da bodo vaša znanstvena spoznanja deležna zaznavnega odziva?

- a) v domačih znanstvenih krogih;
- b) v mednarodnih znanstvenih krogih;
- c) pri domačih uporabnikih;
- d) pri mednarodnih uporabnikih.

3.6. Kdo (poleg sofinancerjev) že izraža interes po vaših spoznanjih oziroma rezultatih?

- Visokošolski zavodi
- Univerza v Ljubljani
- Znanstvena in strokovna javnost
- Uporabniki portala Digitalne knjižnice Slovenije – dLib.si

3.7. Število diplomantov, magistrrov in doktorjev, ki so zaključili študij z vključenostjo v raziskovalni projekt?

--

4. Sodelovanje z tujimi partnerji:

4.1. Navedite število in obliko formalnega raziskovalnega sodelovanja s tujimi raziskovalnimi inštitucijami.

V zaključni fazi realizacije projektne naloge » Vzpostavitev multimedijskega portala Jurija Vege« je načrtovano sodelovanje z Avstrijskim državnim arhivom (Österreichisches Staatsarchiv) z Dunaja, za pridobitev reprodukcij originalnega slikovnega in kartografskega gradiva Jurija Vege in gradiva o Juriju Vega.

4.2. Kakšni so rezultati tovrstnega sodelovanja?

S sodelovanjem želimo pridobiti reprodukcije originalov slikovnega in kartografskega gradiva, za uvrstitev na multimedijski portal kot tudi za geopozicioniranje podatkov.

5. Bibliografski rezultati³ :

Za vodjo projekta in ostale raziskovalce v projektni skupini priložite bibliografske izpise za obdobje zadnjih treh let iz COBISS-a) oz. za medicinske vede iz Inštituta za biomedicinsko informatiko. Na bibliografskih izpisih označite tista dela, ki so nastala v okviru pričujočega projekta.

Bibliografijo je dodana v priloqi.

³ Bibliografijo raziskovalcev si lahko natisnete sami iz spletne strani: <http://www.izum.si/>

6. Druge reference⁴ vodje projekta in ostalih raziskovalcev, ki izhajajo iz raziskovalnega projekta:

Strokovna in širša javnost je bila o projektu DIZZIS in njegovem poteku obveščana na različne načine, tako prek spletnih strani kot predstavitev:

Spletne objave

- Na domači spletni strani Narodne in univerzitetne knjižnice so bili ves čas trajanja projekta objavljeni vmesni rezultati projekta DIZZIS kot tudi zaključno poročilo projekta. (<http://www.nuk.uni-lj.si/nuk1.asp?id=128362673>).
- Na portalu dLib.si je dostopna zbirka *Visokošolska dela*, v njeni predstavitvi je omenjeno, da je rezultat projekta DIZZIS.
- Vmesno poročilo projekta je objavljeno na spletni strani Knjižnic Univerze v Ljubljani (spletno mesto UL).
- Vmesno poročilo projekta je bilo objavljeno na intranetni spletni strani Komisije za razvoj knjižničnega sistema UL.
- Objava članka o Digitalni knjižnici Slovenije z vsemi zbirkami na je objavljena na slovenski in angleški spletni strani Wikipedije. (http://sl.wikipedia.org/wiki/Digitalna_knji%C5%BEnica_Slovenije)
- Dvojna številka, junij/julij 2008, e-biltena Evropske knjižnice (The European Library Newsletter), prinaša različne vidike projekta dLib.si (http://www.theeuropeanlibrary.org/portal/organisation/newsletter/teletter_junejuly2008.html), v septembrski številki pa so predstavljeni rezultati mednarodnega sodelovanja NUK in norveških finančnih mehanizmov, predvsem rezultati aktivnosti v zvezi s promocijo projekta (http://www.theeuropeanlibrary.org/portal/organisation/newsletter/newsletter_en.html).

Predstavitve portala dLib.si z zbirkami

- Portal digitalne knjižnice Slovenije – dLib.si je bil preko spletne konference predstavljen na sestanku delovne skupine CENL-FEP za elektronske publikacije (Conference of European National Librarians/Federation of European Publishers), 19.10.2006.
- 14.1.2007 je potekala predstavitev Digitalne knjižnice Slovenije – dLib.si, za knjižničarje z gimnazijskimi programi v organizaciji Zavoda RS za šolstvo.
- 25.1.2007 je bil portal Digitalne knjižnice Slovenije – dLib.si z zbirkami predstavljen urednikom naravoslovnih revij preko spletne konference.
- Portal dLib.si so поблиže spoznali tudi prestavniki Direktorata za informacijsko družbo na obisku v NUK 17.5.2007.
- Na Kongresu založnikov *Knjiga na Slovenskem*, v Portorožu 6.6.2007, je bil portal, predstavljen slovenski založniški sredi.

⁴ Navedite tudi druge raziskovalne rezultate iz obdobja financiranja vašega projekta, ki niso zajeti v bibliografske izpise, zlasti pa tiste, ki se nanašajo na prenos znanja in tehnologije.

Navedite tudi podatke o vseh javnih in drugih predstavitev projekta in njegovih rezultatov vključno s predstavitvami, ki so bile organizirane izključno za naročnika/naročnike projekta.

- Koncept Digitalne knjižnice Sloveniji – dLib.si z zbirkami je bil predstavljen v razpravi v živo, v oddaji Studio ob 17-ih na 1. Programu Radia Slovenija, 15.6.2007.
- Predstavitev rezultatov projekta je bila vključena v predstavitev Portala Digitalne knjižnice na Posvetovanju ZBDS na Bledu (22.-23.10.2007. (<http://www.zbds-zveza.si/bled2007-krstulovic-stular-sotosek.asp>))
- Konec septembra 2007 so bili rezultati projekta predstavljeni na seji Komisije za razvoj knjižničnega sistema Univerze v Ljubljani.
- Portal dLib.si z vsemi svojimi novostmi je bil predstavljen udeležencem posvetovanja DOK_SIS 2007.
- Zbirka Visokošolska dela je bila po njeni vzpostavitvi konec septembra 2007 predstavljena v okviru predstavitev projekta Digitalna knjižnica Slovenije na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, knjižničarjem z gimnazijskimi programi v okviru Zavoda RS za šolstvo, zaposlenim v knjižnici Šiška in udeležencem slovenskega srečanja ePSI plus v Ljubljani.
- V želji, da bi bili uporabniki še bolj seznanjeni z novostmi in dogodki na portalu Digitalne knjižnice Slovenije, je bila 22.10.2007 objavljena prva številka elektronskega dvomesečnika **dLib.si eNovice**, ki prinaša tudi obvestilo o zbirki Visokošolska dela (<http://www.dlib.si/novice/?id=oktober+2007>).
- Portal Digitalne knjižnice Slovenije je bil s svojimi zbirkami predstavljen na strokovnem posvetovanju "*Slovenske knjižnice : Knjižnica 2.0*" ob Dnevu NUK, 2.4.2008. Številni odzivi na posvetovanje so zabeleženi na blogu Digitalne knjižnice Slovenije. (<http://digitalnaknjiznicaslovenije.blogspot.com/>)
- Zasnova in strategija razvoje Digitalne knjižnice Slovenije – dLib.si ter sam portal sta bili temi predstavljena na 1. Konferenci o digitalizaciji kulturne dediščine, v Portorožu, od 11. do 12.5.2007.
- *Učinkovita uporaba portala dLib.si* je bila predstavljena na Študijskem srečanju knjižničarjev srednjih poklicnih in strokovnih šol v Mariboru in Ljubljani, 14.5.2008 in 26.5.2008.
- Udeležencem konference *Kultura na spletu*, na Brdu pri Kranju, od 5.-7.6.2008 je bil predstavljen portal Digitalne knjižnice z naslovom *dLib.si na spletu*.
- V posebnem javljanju Radia Cona, ki je oddajal od 18.-30.6.2008, je bil portal dlib.si predstavljen v razpravi o vidikih reševanja avtorsko pravnih vprašanj.
- *Predstavitev portala dlib.si* je bila vključena v tiskovno konferenco, ob izdaji knjige *Avtorsko delo v digitalni dobi*, avtorice Maje Bogataj Jančič, pravni strokovnjakinji projekta Digitalne knjižnice Slovenije, 2.7.2008 v NUK.
- V okviru predstavitve z vajami je bil na Študijskem srečanju šolskih knjižničarjev v NUK pod naslovom *Učinkovita uporaba portala dLib.si* od 8.9.-11.9.2008 поблиže prikazan portal z vsemi svojimi zbirkam.

Predstavitve portala dLib.si tujim delegacijam

- Na sestanku partnerjev projekta ASO je bil portal dLib.si predstavljen pod naslovom *Experiences in the implementation of NUK digital library strategy. Organisational and operational aspects – web portala www.dlib.si* (september

2007).

- V okviru mednarodnih obiskov so je bil portal z zbirkami predstavljeni direktorju Nacionalne in univerzitetne knjižnice "Sv. Kliment Ohridskih" iz Skopja ter podpredsedniku (Elchin Afandijev) in delegaciji vlade Azerbajdžana (november 2007).
- Portal Digitalne knjižnice Slovenije si je ogledala kosovska delegacija knjižničarjem na obisku v NUK (maj 2007).
- Portal dLib.si je bil julija 2007 v NUK predstavljen tudi belgijskemu veleposlaniku Nj. ekselenca g. Louis Mouraux.

7. Priloge k zaključnemu poročilu